

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
7388-10

meddelad i Stockholm den 29 maj 2012

KLAGANDE

AA

Ombud: Förbundsjurist Anne Rajmic
LO-TCO Rättsskydd AB
Box 1155
111 81 Stockholm

MOTPART

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Box 210
641 22 Katrineholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 13 oktober 2010 i mål nr 1654-10

SAKEN

Arbetslöshetsförsäkring

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens dom och fastställer förvaltningsrättens domslut.

Dok.Id 117387

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

AA yrkar att förvaltningsrättens dom ska fastställas och anför bl.a. följande.

Som förvaltningsrätten anger kan det vara svårt för en deltidsarbetande att räkna ut exakt när ersättningsdagarna är förbrukade med hänsyn till uppsägnings-tid m.m. Därför kan det inte krävas att alla dagar faktiskt är förbrukade utan en individuell bedömning måste göras.

Hon har försökt göra rätt med stämplingsdagar och kommunicerat med arbetslöshetskassan. Av brev från kassan där man talade om hur många dagar det var kvar fick hon uppfattningen att hon absolut inte fick överskrida 75-dagarsgränsen. Hon ansåg sig tvingad att säga upp sig på grund av deltidsregeln.

Hennes deltidsanställning liknade en bisyssla. Den 45 dagar långa avstängningstiden står inte i proportion till de 1,5 dagar som var kvar att ta ut som deltidsdagar och den ringa omfattningen av deltidsarbetet.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF, bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande.

En grundläggande princip inom arbetslöshetsförsäkringen är att den som frivilligt försätter sig i arbetslöshet ska drabbas av någon form av sanktion. Det bakomliggande syftet är bl.a. att säkerställa att var och en ska bidra till sin egen försörjning så långt det är möjligt. Denna princip kommer till uttryck i 43 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, ALF.

IAF har uttalat att efter att ha förbrukat 75 ersättningsdagar vid deltidsarbetslöshet får en person anses ha giltig anledning att lämna en anställning som

Mål nr
7388-10

understiger hans eller hennes arbetsutbud om inkomsten av det arbetet kommer att understiga fastställd dagpenning som heltidsarbetslös (IAF Informerar 2/2008). Detta ställningstagande innebär, om det inte finns några andra godtagbara skäl, att en uppsägning som sker på den enskildes initiativ innan samtliga 75 ersättningsdagar förbrukats ska anses vara gjord utan giltiga skäl. Han eller hon ska då stängas av enligt 43 § ALF.

Regleringen i ALF vilar på en restriktiv syn på vad som är giltig anledning att sluta ett arbete på egen begäran. Det är därför inte möjligt att undgå sanktion om man säger upp sig från en deltidsanställning innan samtliga 75 ersättningsdagar är förbrukade.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 43 § ALF ska en sökande stängas av från rätt till ersättning en viss tid om han eller hon har lämnat sitt arbete utan giltig anledning.

I 7 § första stycket förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring finns bestämmelser om rätt till arbetslöshetsersättning vid deltidsarbete. För veckor då en person utför eller deklarerar deltidsarbete lämnas ersättning under sammanlagt längst 75 ersättningsdagar inom en ersättningsperiod. Resterande ersättningsdagar i perioden får endast användas för veckor då personen inte utför eller deklarerar något arbete.

IAF har i sin information till arbetslöshetskassorna gjort bedömningen att den som har förbrukat sina 75 ersättningsdagar vid deltidsarbetslöshet har giltig anledning att lämna en deltidsanställning om inkomsten av den understiger dagpenningen som heltidsarbetslös.

AA var anställd som vicevärd i en bostadsrättsförening som hon var medlem i. Anställningen omfattade tio procent av heltid och lönen var 3 200 kr per månad. Hon avslutade anställningen på egen begäran den 15 februari 2009. Vid den tidpunkten hade hon förbrukat 73,5 av de 75 ersättningsdagarna.

Hälsorisker, utebliven lön, trakasserier på arbetsplatsen eller olägenheter för sökanden och familjen om arbetsplatsen flyttas till en annan ort brukar anföras som exempel på vad som kan vara giltig anledning att säga upp sig utan att ha ett annat arbete att gå till (prop. 1973:56 s. 179–184, prop. 1995/96:25 s. 125–126, SOU 1971:42 s. 180–184, SOU 1978:45 s. 194, SOU 1996:150 s. 143, Anna Christensen, Avstängning från arbetslöshetsersättning, 1980, s. 371–381). Gemensamt för de skäl som sedan tidigare har befunnits godtagbara är att de avser ekonomiska eller andra förhållanden som har att göra med anställningen eller arbetsplatsen och som den enskilde inte kan påverka. På motsvarande sätt bör den som har förbrukat sina 75 ersättningsdagar vid deltidsarbetslöshet normalt anses ha giltig anledning att lämna en deltidsanställning om inkomsten av den understiger dagpenningen som heltidsarbetslös.

Frågan om AA haft giltig anledning att säga upp sig måste bedömas mot bakgrund av vad som allmänt anses vara godtagbara skäl och efter en sammanvägning av förhållandena i hennes fall. Några omständigheter som är hänförliga till arbetsplatsen har inte åberopats i målet. Det är emellertid ostridigt att AA, när 75-dagarsgränsen närmade sig, inte hade fått något heltidsarbete och således stod inför valet att säga upp sig från sin deltidsanställning eller att förlora hela arbetslöshetsersättningen. Högsta förvaltningsdomstolen finner, med hänsyn till den mycket korta tid som återstod innan ersättningsdagarna för deltidsarbete

Mål nr
7388-10

förbrukats helt och till anställningens begränsade omfattning, att hon får anses ha haft giltig anledning att säga upp sig. Överklagandet ska därför bifallas.

Gustaf Sandström
Skiljaktig mening

Eskil Nord

Annika Brickman

Kristina Ståhl

Helena Jäderblom
Skiljaktig mening

Jennie Wenneberg
Föredragande justitiesekreterare

SKILJAKTIG MENING

Justitieråden *Sandström* och *Jäderblom* är av skiljaktig mening och anser att överklagandet ska avslås. De anför följande. Bedömningen av vad som utgör giltig anledning att lämna ett arbete är restriktiv. Det ska vara fråga om förhållanden som kan knytas till arbetet och som gör att det är inte är rimligt att kräva att den försäkrade ska vara kvar i det. Att AA ansåg sig tvingad att säga upp sig när 75-dagarsgränsen närmade sig innebär inte att hon haft giltig anledning att lämna arbetet. Inte heller i övrigt har det framkommit att giltig anledning föreligger.

Avd. I

Föredraget 2012-01-25